

IRÁNY A MIKROKOZMOSZ!

Hogyan ismerheti meg ki-kí önmagát?
Hogyan induljanak el az idegenek egymás felé?
Hogyan lehetnek barátokká az ismerősök?

Ezekre a kérdésekre kerestünk
válaszokat úti táborozásunkon,
amelyről a 14-17. oldalon
számolunk be.

IFJÚSÁGI MAGAZIN
XXIII. évf. 9. szám
1987. szeptember
Ára: 11 Ft

IM TÁBOR

SOMLÓSZIGETEN

IRÁNY

Milyen is szeretnék lenni?

A KISZ olyan, amilyenné a tagjai formálják

A romantikát a lányok is kedvelték volna, de csak a fiúknak jutott sátor

● Diákkoromban általában két hetet építő-táborban töltöttem, egy hónapot pedig dolgoztam térszben, gyárban, hivatalban, lehetőleg mindig másutt, hogy sokféle munkát, sokféle embert megismerhessek. S aztán a vakáció maradtát a barátaimmal töltöttem, gyalogosan, kerékpárral, csónakkal a fél országot bejártuk. Nyilván azóta egyik rögeszmém, hogy a nyár, a vakáció, a szabadidő nem arra való, hogy az ember végigaludja. Hanem arra, hogy kimozduljon állandó környezetéből, új élményeket, új barátokat szerezzen, s önmagát is újabb próbákra vesse alá.

Amikor mostani táborozásunk legfiatalabb résztvevője született, a hetvenes évek közepén

szerveztük az első IM-tábort, akkor még csak hétvégi pecaatúrát a Velencei-tóhoz. Később vérszemelt kaptunk, s már telente kalapozni-alkudozni kezdtem különböző társadalmi és tömegszervezeteknél, hogy fedezni tudjuk a nyári Magazin-turák költségeit, s szinte minden évben sikerült annyi pénzt ösztöndíjra segítsük, harmincnyegen diákolvasónkat – talán nem túlzás – fedhetetlen élményekhez segítsük. Állandó mecenásunk, a KISZ KB mellett gyakran támogatt bennünket a Hazafias Népfront, a SZOT Sportosztálya, a Köznevelésbiztonsági Tanács, az Országos Egészségnevelési Intézet, az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda, az Ezeremester Kölcsház Vállalat és sokan mások, köszönet ér-

Aki a saját lábfeje nyolcszorosát megugorja, az már kiváló!

MIKROKOSZMOSZKI

te, s tarták meg e jó szokásokat... Így meghívott vendégeink nem fizettek sokat a részvételért, ám mégsem ingyen kapták a meghívót: rejtvényeink, vetélkedők győztesét, vitáink legjobb részvevőit hívtuk meg túrainkra. (Idén az „Egyenjogúság”-ról szóló eszmecsereán, a „Mindenkinek győztes lehet” rendezvényeink legaktívabb részvevőit és a Planetarium képzőművészeti pályázatának különdíjait.)

Az elmúlt évok során végigveztünk a Tiszán, táboroztunk Tokajban, évtizedünk a Türoen, kerék-párral bejártuk Szatmárt, motorral eljutottunk Hevesbe, Borsodba, s közben nemcsak a természetet, az idegenforgalmi látványosságokkal és a „nomád” élettel ismerkedtünk, hanem egymással is. Tudom - mert az egykori IM-tűrák részvevői időnként irtak, néha be is látogattak a szerkesztőségbe -, hogy sok diákbártság született ezen a nyári kalandokon, s azt is meg kell vallanom, hogy miniket, a szervezést végző, a tűrákat irányító felnőtteket is gazdagították ezek a munkás-nyaralások: jobban megismerték az „olvasóinkat”, s egymást is.

A táborozás felőrt részvevői: Lékó Eza pszichopedágnos, Urbán Tamás főosztályos és a sorok írása, az IM munkatársai, továbbá Durkócs Varga Péter és Fegy György testvérel tanárok, Sipos Zsuzsa pszichológus. A délutáni előadók, viták meghívottjai: Csepeli György szociálpszichológus, Kaján László tanár, a KISZ KB osztályvezetője, Kocsz Katalin hírgazdász, dr. Mikucz Tibor szűlése-séggyógyász és Pajor András pszichológus.

Idén rendhagyó táborozást szerveztünk: a ráckevei Duna-parton a Csepel Művek KISZ-vezetőképző táborában béreltünk egy faházat a lányoknak és az állítottunk fel mellette sátrakat a fiúknak. S aztán szinte ki sem mozdultunk a táborból, nem kalandoztunk semerre „kifelé”. Mert - s ez volt a rendhagyó - a „mikrokosmoszba” szerveztünk kirándulásokat. A „kötelező” foglalkozások - a rendszeres testedzés, torna, sportversenyek és a délutáni előadások, viták - s ugyanígy a spontán szerveződő esti nótázás, „klubozás”, négy-és sokszemközti beszélgetések, mind-mind azt a célt szolgálták, hogy ki ki jobban megismerkedjék önmagával és a többiekkel. „Hogy éreztétek magokat?” - érdeztük az utolsó este... Ha osztályozni kellene egytől ötig...

A végeredmény: 4,2-es átlag, több, mint amire számítottunk, amikor negyven olyan idegen fialemberrel indultunk el, akik az első napon egymás nevét se tudták.

Az egyik fiú az első este a következőket jegyezte fel a naplójába:

„Hova keveredtem? Ha egy hétig ennyit kell ugrálni, átmelegyek bolhába... Azt hittem, anyaralás jóvők! És mi van hátukról? Naplementéig vacakoltunk azzal, hogy felállítottuk a sátrakat, hogy feljajuk a gumimatracokat. Ez utóbbit igazán tudtam ajánlani: szűkös helyett, szűkös hely! Pláne, hogy kiderül: lukas a matracom... Még szerencse, hogy a vezérkar hozott tartalékot! És mennyit sütyögtek! Vacsora előtt ellenőrizték a sátorrendet, megbizásták a köteleket, utána megfuttatták bennünket a körösztől Duna-parton... és most percekben belül „vizustest” állapotban kell lenniük. Azt mondják, minden szabad, ami nem tilos. Majd kiderül, mit értünk el alatt! A Dunában pékálai tölgy barmok fürdeni, minimálisan három embernek kell egy időben vízben lenni. Igaz, sokan nem tudnak úszni... Utána a kötelező reggeli vanhozal. Igaz, elég mocskos a víz. Lehet, hogy jobb lett volna, ha ottthon maradtok!”

Az első napi jegyzetek között több ilyen akad, a legtöbbben a figyelem keretei miatt berzenkedtek. Bár kevés „tilos” és kevés „kötelező” volt, ám azokat be kellett tartani. A legnehezebbnek elaludni bizonyult. A többség korainak érezte, hogy éjfel előtt egy órával leálította magát (s perze, a reggeli ébresztőt is korainak tartották 8 órákor). Még nem zuhanoyoztam... megcsomaztam... jöttek-mentek. Két ifjút nem is sikerült jobb belátásra bírni, hiába szóltam háromszor is, hogy ballagjanak végre szunyálni. Képtelenek voltak elmozdanni egymás mellől, ám perze a zseblámpa fényében érthetővé vált: két szo-

rül, hogy kár lett volna kímáradni belőle... Szégyellnem lenni, de így igaz: nincs kedvem hazamenni.”

Közben ellett nyolc nap. És történt egy s más. Zsenes reggeli torna és (általában jó minőségű) reggeli után sportversenyek, játékok (aszaltitenisz, tenisz, labdajátékok, kerékpár, vízibikik, csónak, tollaslabda), közben tábornyitó és -záró felmérés a „Mindenkinek győztes lehet” teszt alapján. (Figyelemre méltó, hogy a 14-17 évesek erőltette jobb, mint az idősebbek, s hogy a lányok önmagukhoz mért eredményei jobbak, mint a fiúké. Egyesek szerint a teszt túlságosan részrehajló... Am az az azóv érdemel, hogy a

bor ácsorgott ugyanis a sátrak előtt, fejükön harutos IM-sapka virított...

S máris két naplójegyzet az utolsó napról:

„Idén érettségiztem - írta az egyik lány -, a volt osztályomban éppen annyian voltak, mint ebben a táborban. Int azokban 8 nap alatt jobban megismertem mindenkit, mint 4 év alatt az osztálytársaimat. És ismogatam is jobban megismertem... mert nem is igaz, mennyit beszélgettünk. Illetve nemcsak beszélgettünk. Közel feladatok voltak, és ezek néhány óra alatt valahogy összekötötték bennünket. A gimnazion csak vitakörök voltak, miért nem korlátozódik igazi közösségi az osztály, de nem jöttünk rá, pedig osztályfőnöki órán és KISZ-gyűlésen kötelező téma volt ez, nem is egyszer. Egészen eddig és is azt hittem, hogy ennyire emberből nem lehet igazi közösség. Most már tudom, hogy ievédünk. Ott szartuk el, hogy csak beszélgettünk... Szerintem sok tanárnak - és leginkább az osztályfőnököknek - el kellene jönnie egy ilyen táborba...”

„És a többség, miért - írta egy másik lány -, de valahogy ez a táborélet olyan igaz, valóságos... Ami nem esik jól, mint például a reggeli torna, utólag arról is kide-

többség nyolc nap alatt egy kategóriával jobb eredményt ért el.)

S ugyancsak délelőtti program volt az önismereti és közösségfejlesztő játékok, ez egy csapásra összehozta a társaságot. Nemcsak egymás nevét tanulták meg, hanem elkezdtek megismerni a többiket.

Aztán az ebédig (ami közepes menzai koszt-hoz hasonlóított, egészségtelenül zsíros, fűszeres és ötletlen volt, sajnos) és utána napozás, fürdés, úszóanfolyam, kiscsoportos trapparcjáték. Délutáni előadások, vitába élelődő, beszélgetésbe csomóesdó eszmecsere a párválásról, a normális családi élettről, a felélt szexuális kapcsolatról, az önismeret és a másokkal való ismerkedés formáiról, az egyenjogúság állapotról és kilátásainkról, a hazafiságról, a munkáról, a KISZ megújulásáról, a közösségi élet jelentőségéről... Tehát legfontosabb tanulni, tudni és tennivalókról. Végül is arról, hogyan közelíthetjük meg az ember a saját lehetőségeit, hogyan válnak erősebbé, a csajabb, igazabba, miképpen le-

het boldog, és hogyan tehet másokat is boldoggá, mit tehet azért, hogy értelmesebb életet éljen. (Folytatásra méltó, hogyan értékelték a táborozók szüleikkel való kapcsolatukat. A maximum 7 pontot kevés szülő kapta. A mamák átlaga 5,1 pont, a papáké 4,7. Hatan még tosse nyaraltak együtt a szüleikkel, 9 fű és 4 lány soha, semmiféle táborban nem nyaralt eddig.)

Arra a kérdésre, hogy a táborban megismertek körül valakivel, valakkal ezután is tartani fogják-e a kapcsolatot, ketten „talán”-nal, 38-an nagybetűs „igen”-nel válaszoltak.)

Vacsora után önkéntes esti feladatokat szerveztünk, amelyen estéről estére nőtt a résztvevők létszáma, majd Dinnyés Józsa piározott-énekel, vagy műsorvezető nélkül ültünk a fűbe énekelni, beszélgetni. S mint említettem: minden este nehezünkre esett elmesélni.

Részletek a naplókóbb, kommentár nélkül:

„Négyen vagyunk vízre-értek, sokat veszekedtünk, mégis úgy emlékszem vissza a kiskoromra, mint egy szup mesére. A mai gyerekekkel sajnos ez alább íggy. A szülők végül is ennyit dolgoznak, nem érnek rá. Azt hiszik, ha mindent megvesszük a gyerekek az márjuk boldog. Pedig egy-egy esti beszélgetés mindennél többet ér. Itt ez volt a legnagyobb élmény, beszélgetni. A többiekkel a feladatokkal...”

„Elhúzólok az ebédől, és csak szétszórtan volt hely. Mondták a Gábornak, hogy szeretnénk kávéra mutatkozni ülni, mert négyen vagyunk. Nagyon csúnyán nézett rák

és azt mondta: szerese 46-an vagyunk... Azt hiszem, igazza volt.”

„Nem írtam naplót, mert sajnáltam ezzel tölteni az időt. Minden szabad percemet a többiekkel töltöttem, inkább beszélgettem. Ne haragudjástok és közömbös.”

„Sajnosra eddig természetesen volt, hogy boldog családban éltek. Itt viszont ijedtem és megdöbbenve kapkodtam a fejem a társaim szavai miatt. Negyven gyerek közül mindössze ketten-hárman jelezték, amikor a boldog családról volt szó. Ami nekem mindenesetre, az sokaknak hiányzott. Írtam haza egy hírgyelapot az édes anyjammal és a nevelőapámmal, csak annyit: jól érzem magam és boldog vagyok, hogy ti vagytok a szüleim.”

„Mi volt az új? Hogy itt emberként kezelték beszélget. És látszott, hogy szívesen végzik a dolgukat, hogy szereznek beszélgetet.”

„Ha most látna a gimnázium tanáránom... nem ismerne rám. Ha Péntek úgráztatna a suliban is, háromszor jobb lennék toranból.”

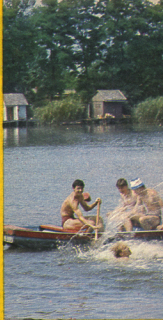
„Azt hittem, a KISZ-es kapti előadás nem érdekel, hiszen nincs túl jó véleményem a KISZ-ől. Lehet, hogy tévedek másképp is lehetne? És megpróbálom...”

„Jó lenne, ha ezeket a beszélgetéseket a szülők és a tanárok is kihallgathatnák. Talán megváltoznának.”

„Elgondolkodtam, hogy milyen ember vagyok. És még sose gondolkodtam.”

„Lehet, hogy itt 8 nap alatt kevesebbet tanultam, mint 4 év alatt a gimnáziumban. De az biztos, hogy sok fontos dolgot megértettem. Biztos, hogy megváltozott a látásmódom, kicsit más ember lettem. Magabiztosabb, céltudatosabb, nem is tudom...”

Végül is az utolsó este – amikor mindenki dikálhatta mindenkivel az IM-sapkáját, s egész

IRÁNY A MIKROKOZMOSZ!

Ebéd előtt Dinnyés-ménu

Négyen vagyunk? Dehogy!
Több mint negyvenen...

Csereznyézünk egy marokból!

Úszni lehet a Dunában,
fürödni viszont
csak a zuhanyzóban ...

Jövőre is találkozunk?

A reggeli torna
nem kötelező, de muszáj

este folyt a címcseré – a felnőtt vezérkart is „osztályozták” a táborozók. Sose kapjunk nagyobb ajándékokat, mint azt a kértet, amit előadtak.

– Szeretnénk jövő nyáron is együtt táborozni, és veleletek. Vállalnátok?

– Mennyien szeretnénk?

A negyvenből harmincnyolcan emelték magasba a kezüket. S mondták: hoznak a testvéreiket, a barátaikat.

– A helyzet az, hogy ha jövőre is lesz Magazin-tábor, arra bizonyára másokat fog meghívni a szerkesztőség. A következő vita vagy pályázat legjobbjait ...

– Lesz ilyen tábor vagy túra?

– Remélem, hogy lesz. Ez már IM-hagyomány ...

– De mi együtt szeretnénk lenni megint, és veleletek!

Be kellett vallanom, hogy lejárt a mandátumom, jövőre már nem én leszek az Ifjúsági Magazin szerkesztője. Szép volt, jó volt, elég volt, máshol leszek dolgom.

– De ha mi megszervezzük ... ha önkéntes alapon álljuk a költségeket is ... akkor vállalat, vállalatotok, hogy elvisszék minket táborozni?

Ezt az a fiú kérdezte, aki néhány nappal korábban még azt mondta, hogy nem érdemes semmit vállalni másokért.

Felnőtt barátaim, kollégáim bölintottak, vállaltuk, hogy ha tavasszal is így gondolják, ha nem szalmalángot lobbantottunk bennük, újabb közös kalandra indulunk. Ha sikerül, hírt adok róla, tehát nem végleg búcsúzik a táborozóktól, az olvasóktól – s az ifjúságtól:

SZÁNTÓ GÁBOR
FOTO: URBÁN TAMÁS